

Artikkelbaserte avhandlinger

De juridiske fakulteter ved Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og UiT Norges arktiske universitet har utarbeidet felles retningslinjer for artikkelbaserte phd- avhandlinger. Retningslinjene tar hensyn til at de tre juridiske fakultetene i Bergen, Oslo og Tromsø har utarbeidet felles retningslinjer for nivået på juridiske avhandlinger.

1. Generelle krav til ph.d.- avhandlinger

Kravene til doktorgrad følger av de tre institusjonenes ph.d.-forskrifter, henholdsvis § 10.1 for UiO, § 10-1 for UiB og § 19 for UiT. Det er noen nyanser i ordlyden, men innholdsmessig setter forskriftene opp likelydende krav:

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan være en monografi eller en sammenstilling av flere mindre arbeider. Dersom avhandlingen består av flere mindre arbeider, skal det redegjøres for sammenhengen mellom dem.

Kravene til avhandlingens nivå er de samme enten den er en monografi eller består av flere mindre arbeider (heretter kalt artikler).

2. Generelle krav til artiklene

Artiklene skal hver for seg utvikle ny faglig kunnskap. Artiklene skal ha et nivå som kreves for publisering i anerkjente fagtidsskrifter med fagfelleevaluering.

Publisering innebærer ikke at artiklene holder et tilstrekkelig høyt nivå for tildeling av graden ph.d.

Artikler som er publisert bedømmes på selvstendig grunnlag og uavhengig av publiseringskanal. Også ikke-publiserede artikler kan inngå i avhandlingen, men disse skal ha samme faglige nivå som en publisert artikkel.

3. Omfanget av artikler

Formelle krav til omfanget av avhandlingen må ikke være høyere enn at det er mulig å levere avhandling og fullføre opplæringsdelen med en forskningsinnsats tilsvarende tre årsverk.

En artikkelbasert ph.d.- avhandling består normalt av 3-5 artikler og en sammenbindende fremstilling («kappe»). Antallet artikler bør bestemmes ut fra deres størrelse, problemformuleringenes rekkevidde og kompleksitet, medforfatterskap og grad av overlapp.

Kandidaten skal være eneforfatter på to minst artikler.

Bruk av offentliggjorte arbeider som er eldre enn fem (5) år ved opptakstidspunktet, vil normalt ikke godtas.

Artikler på ulike språk kan inngå i samme avhandling. Artiklene kan skrives på norsk, svensk, dansk eller engelsk, eventuelt på et annet språk som godkjennes av fakultetet i det enkelte tilfellet.

4. Sammendrag («kappe»)

Sammendraget i avhandlingen bør ikke bare sammenfatte, men også sammenstille og utdype de problemstillinger, metoder og konklusjoner som legges fram i artiklene i et helhetlig perspektiv, og på den måten dokumentere sammenhengen i avhandlingen. I dette ligger også en oppsummering av avhandlingens bidrag til forskningsfeltet på tvers av enkeltartiklene.

Sammendraget skal også inneholde faglige ajourføringer og sentrale nye innsikter, slik at avhandlingen som helhet fremstår som faglig oppdatert. Alternativt bør slike ajourføringer foretas i tilknytning til hver artikkel.

Kappen/sammendraget bør normalt være mellom 50 og 100 sider. Det nærmere omfang av sammendraget må sees i sammenheng med artiklenes omfang. Dersom artiklene fremstår som konsentrerte og derved noe knappe med hensyn til metodikk, vitenskapsteoretiske drøftinger og faglige forutsetninger, må kappen kompensere for dette.

Kandidaten må være eneforfatter på sammendraget.

5. Medforfatterskap

Regler om medforfatterskap finnes også i de tre universitetenes retningslinjer for ph.d.-graden, henholdsvis § 10.1 for UiO, § 10-2 for UiB og § 19(3) og (4) for UiT. Forskriftene krever at individuelle bidrag må kunne identifiseres, og de må dokumenteres gjennom skriftlige erklæringer. Slike erklæring(er) innhentes fra alle medforfattere og skal klargjøre omfanget av medforfatterskapet i de enkelte arbeidene.

Forskriftene forutsetter også at fagmiljøets og universitetets normer skal følges. Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH) sine «[Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi](#).» har medforfatterskap og forholdet mellom student og veileder, som egne punkter (hhv punkt 25 og 32).

Veileders funksjon som deltager og bidragsyter i forskningsprosjektet må avgjøre veileders rolle som eventuell medforfatter i artikler som er del av kandidatens avhandling. Dersom medforfatterskap med veileder er aktuelt, bør det avklares på et tidligst mulig tidspunkt med kandidaten.

Aktivitet som normalt hører til veilederrollen, som å gi tilbakemelding på tekstutkast og innspill på artikkelideer, kvalifiserer som utgangspunkt ikke til medforfatterskap. Gaveforfatterskap skal ikke forekomme, jf. NESH-retningslinjene. Dersom det oppstår uenighet om medforfatterskap, bør en stipendiat ta kontakt med instituttledelsen, forskningsdekanen eller ph.d.- koordinator.